

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy:	ZŠ Vyškov, Na Vyhlídce 12, příspěvková organizace
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4.00/21.3425
Název materiálu:	VY_12_INOVACE_02_VI_02_Josef II.
Tematický okruh:	I/2 Čtenářská a informační gramotnost
Ročník:	IV. - V.
Autor:	Mgr. Lenka Hudcová
Datum tvorby:	Říjen 2012 (upraveno v lednu 2013)

Anotace:	Materiál je určen pro zopakování a prohloubení učiva vlastivědy.
Zdroje:	<i>Wikipedie: Otevřená encyklopedie: Josef II.</i> [online]. c2013 [citováno 28. 1. 2013]. Dostupný z WWW: < http://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Josef_II.&oldid=9640520 >
Pomůcky:	Psací potřeby, pracovní list, text (lze promítnout prostřednictvím interaktivní tabule nebo nakopírovat žákům).

Zkušenosti z pilotáže:	Předložený text byl pro žáky srozumitelný. Blíže jsme si vysvětlili zejména pojem „dynastie“, který byl některým žákům nesrozumitelný a objevil se v otázce č. 2. Pracovní list žáci vyplnili správně.
------------------------	--

JOSEF II.

Josef II. byl císař Svaté říše římské, král český, uherský a chorvatský, arcivévoda rakouský. Narodil se 13. března 1741 ve Vídni, kde 29. února 1790 ve věku 48 let i zemřel. Jeho matkou byla Marie Terezie a otcem František I. Štěpán Lotrinský. Byl tedy prvním panovníkem pocházejícím z Habsbursko-Lotrinské dynastie.

Josef II. byl významným představitelem evropského osvícenství. Někdy bývá označován „selským císařem“, protože údajně rád chodíval v přestrojení mezi poddané. V českých zemích byl velmi oblíbený, častý výskyt jména Josef je prý odrazem jeho obliby.

Josef II. vládl po boku své matky už od roku 1764. Sám se ujal vlády po její smrti v roce 1780. Rok nato, tedy v roce 1781 vydal Josef II. dva nejvýznamnější patenty, které ulehčily život poddaných v říši. Prvním byl patent o zrušení nevolnictví (1. listopadu 1781), kterým byli všichni lidé prohlášeni svobodnými občany. Druhým byl patent toleranční (13. října 1781), který dovoľoval vyznávat i jiná náboženství. Do té doby směli lidé vyznávat jen katolické náboženství, neboť Habsburkové byli silně věřící.

Josef II. se snažil jako jednotný jazyk říše prosadit němčinu, i když byl jedním z mála vládnoucích Habsburků, kteří uměli česky. Nepřímo tak dal impulz k boji za záchranu češtiny (u nás známého jako Národní obrození).

Ačkoli byl za svůj život dvakrát ženatý, po smrti Josefa II. nastupuje na trůn jeho mladší bratr Leopold II. První ženu Isabellu Parmskou Josef II. velmi miloval. I když ona jeho city neopětovala, měly spolu dvě dcery. První dcera Marie Terezie zemřela na kloubní revmatismus ve věku osmi let a druhá dcera Marie Kristýna zemřela druhý den po porodu na zápal plic. Po předčasné smrti své ženy Isabelly, které bylo tehdy necelých 23 let, se Josef II. oženil ještě jednou. Další děti však neměl.

PRACOVNÍ LIST

1. Která významná habsburská panovnice byla matkou Josefa II.?

---

2. Z jaké dynastie pocházel Josef II.?

---

3. Kdy se Josef II. ujal vlády, vládl od začátku sám?

---

4. Proč bývá Josef II. označován jako „selský císař“?

---

5. Kdy byl vydán toleranční patent a co zaručovat?

---

6. Kdy byl vydán patent o zrušení nevolnictví a co znamenal pro obyčejný lid?

---

7. Kdo vystřídal Josefa II. na trůnu po jeho smrti?

PRACOVNÍ LIST (ŘEŠENÍ)

1. Která významná habsburská panovnice byla matkou Josefa II.?

Jeho matkou byla Marie Terezie.

2. Z jaké dynastie pocházel Josef II.?

Byl prvním panovníkem z Habsbursko-Lotrinské dynastie.

3. Kdy se Josef II. ujal vlády, vládl od začátku sám?

Už od roku 1764 vládl po boku své matky, od roku 1780 vládl sám.

4. Proč bývá Josef II. označován jako „selský císař“?

Protože rád chodíval v přestrojení mezi poddané.

5. Kdy byl vydán toleranční patent a co zaručovat?

Byl vydán roku 1781 a znamenal náboženskou svobodu (lidé mohli vyznávat i jiné náboženství než jen katolické)

6. Kdy byl vydán patent o zrušení nevolnictví a co znamenal pro obyčejný lid?

Byl vydán roku 1781 a díky tomuto patentu byli poddaní prohlášeni svobodnými občany.

7. Kdo vystřídal Josefa II. na trůnu po jeho smrti?

Po jeho smrti nastoupil na trůn jeho mladší bratr Leopold II.